

ORDEN
RETTFERD
FRED

April 1980
Nr. 5 - 29. årgang
Løssalg kr. 3,-

SANNHETEN OM 9. APRIL 1940

LANDSMENN!

NÅ SER ENHVER HVAD PARTIPOLITIKERNE OG DERES VANSTYRE HAR BRAGT NORGE OP I. Disse folk har ført landet vårt til avgrunnen. De må ikke få anledning til nå å drive sitt spill videre og utlevere Norge til England og Frankrike for å prøve å redde sitt eget skinn. Slik desperat politikk vil lede til at Norge deler Polens skjebne.

NYGAARDSVOLD-REGJERINGEN og de andre partipolitikere med **HAMBRO** og **MOWINCKEL** i spissen må straks fjernes fra videre befattning med rikets styre.

NASJONAL SAMLING er den eneste organisasjon som har sett riktig i de avgjørende politiske spørsmål. Nasjonal Samling er den eneste bevegelse som kan redde Norges frihet og selvstendighet gjennom den kommende storkrise. Derfor er det nå vår nasjonale **PLIKT OG RETT Å KREVE REGJERINGSMAKTEN.**

LANDSMANN!

Forstå at nå står du foran det avgjørende valg, det største og kanskje det siste. Nå gjelder det intet mindre enn vår **EKSISTENS** som individer og nasjon.

Gjør din plikt og meld dig straks til tjeneste i den nasjonale bevegelse.

Norge må uten opphold skaffes en **HANDLEKRAFTIG NASJONAL REGJERING** som kan verne det norske folks selvstendighet og sikkerhet.

Oslo, 8. 4. 1940

For Nasjonal Samling (NS)
Vidkun Quisling

40 år etter

«Hvordan kunne De akseptere at en privatmann grep makten på den måten?»

Dette spørsmålet har titusener av oss fått under «landssvik»-oppgjøret «retts»-saker når talen var om Quislings regjeringdannelse 9. april 1940. Og svaret var lett for de fleste av oss: Det finnes i et folks liv situasjoner da den som har mulighet for det, må gripe inn for å hindre en nasjonal katastrofe. I Frankrike mente Charles de Gaulle å ha rett til å gjøre det samme, og han har bare høstet lovord for det. Men så var han altså på den «riktige» siden.

Selvfølgelig er det vanskelig for dagens unge mennesker å forstå hvordan vi tenkte, men det er fordi de på det nærmeste er ukjente med situasjonen den gangen.

Gjennom et par tiår hadde sterke krefter gjort alt de kunne for å rive ned vårt forsvar og svekke verneviljen. I regjeringen satt «det brukne geværs riddere», de som hadde gjort oss militært totalt uforberedt og som var uvillige til å se den kommende katastrofe i øynene. Etter krigens utbrudd i Europa viste den samme regjering en fullstendig manglende vilje til å hevde vår nøytralitet med de nødvendige midler og protesterte bare i meget vage ordelag mot de allierte nøytralitetsbrudd overfor Norge.

At disse allierte krenkelser både var bevisste, og at det var de som førte til den tyske okkupasjon av Norge, begynner nå så smått å demre for folk. «Tyskarane hadde ingen-

(Forts. side 6)

Ovenstående flyveblad, som ble utdelt av NS-ungdommer 8. april 1940, beviser kun den ting at **de eneste som så klart den alvorlige situasjon Norge stod foran i april 1940, var Vidkun Quisling og de som stod på hans side.**

Det er fullstendig feilaktig når man senere har benyttet dette flyveblad som bevis for at Vidkun Quisling og hans bevegelse visste om tyskeres ankomst på forhånd. Det er forlengst påvist at selv en rekke av Hitlers ledende menn ikke var informert om

den forestående tyske okkupasjon av Norge. Derimot var Quisling sterkt overbevist om at et engelsk angrep på Norge var en nærliggende mulighet, og at dette ville medføre tyske motforholdsregler, som kunne få skjebnesvangre følger for Norges fremtid. Dette var den faktiske bakgrunn for det utsendte flyveblad. Det er jo fullstendig ulogisk å påstå at Quisling ved dette flyveblad gikk tyskerne tilhånd. Hvis han hadde hatt forhåndskjennskap til den tyske okkupasjon av Norge, ville det jo

ikke gavne tyske interesser å sende ut et slikt opprop dagen før de ankom. Det primære for Quisling var å få en handlekraftig regjering, som selv om det var i 12. time, kunne mobilisere alle krefter for å kunne forsvare Norges nøytralitet. Da hadde vi, slik som også overlege Johan Scharffenberg har påpekt, kunnet unngå å bli okkupert av tyskerne fordi disse var interessert i et nøytralt Norge. Sannheten er i virkeligheten den at visse kretser i Norge (Forts. side 6)

SVENSKE RETTSLÆRDE OM RETTSOPPGJØRET

Har du lest DEN NORSKA RÄTTSUPPGÖRELSEN — den såkalte svenskeutredningen — fra Institutet för Offentlig och Internationell Rätt i Stockholm? Eller kanskje du kjenner noen som **virkelig trenger** å lese den.

Send kr. 40,- til postgirokonto nr. 5 15 02 89 eller kr. 40,- i frimerker til INO, postboks 924 Sentrum, Oslo 1, og få utredningen fritt tilsendt.

Kven var skuld i den tyske okkupasjonen i 1940?

Herr redaktør!

Underskrevne vil be om å få dette innlegget inn i Folk og Land. Det er kanskje ikkje på line med dei fleste innsende manuskript, men det representerer meininga til ein nokså stor part av det norske folk. Eg vil gjera merksam på at eg er medlem av AP.

Med helsing Martin Sæterøy

Folk og Land har fleire gong hatt innlegg der det blir hevda, at det var mangel på militært forsvar og på forsvarsvilje mellom politikarane, serleg da AP-folk, som var årsak til den tyske okkupasjonen i 1940. Dette trur eg er feil. Vi ville vorte okkupert i alle høve under denne krigen. Og det har enno aldri hendt i historia, at militær opprustning og eit sterkt militært forsvar har hindra krig, og kjem vel heller aldri til å gjera det! — Tvert imot!

Det er nettopp dei militære «forsvars»-aktivistane som er skuld i alle krigar, jfr. det Carter og Bresjnev nyleg har sagt, at dei aldri vil tillate at den eine supermakta får eit militært overtak over den andre. Det er eit godt nok bevis for ein slik påstand.

Og å tru at eit lite land, som Norge, kunne ha hindra tysk eller alliert okkupasjon i 1940, er ein så barnsleg og naiv tanke, at den mest ikkje er tilgjeveleg, slett ikkje for dei som veit kva krig og stormaktspolitikk er for noko. For å bevise det eg her har sagt, kunne eg ha rekna opp fleire døme frå historia, men det kan vera nok å nemne at Tsjekoslovakia, som det absolutt mest opprusta av dei mindre land i Europa, lell vart okkupert av Tyskland i 1938 og av Sovjet i 1968. I det siste tilfelle fekk vi også bevist at det var lite gagn i å vera med i ein allianse, der det var ei supermakt med... Men, så kan eg nemne eit anna døme: Sveits har såvidt eg veit, allveg hatt berre eit minimalt forsvar, berre eit «vaktvern» av

det slaget vi hadde i Norge i mellomkrigstida. Men lell har landet halde seg utafør alle krigar i nyare tid. Kanskje nettopp av den grunn — og avdi landet har halde seg strengt nøytralt i forhold til stormaktane. Og så attende til Norge og 1940. For det første var det vel ikkje berre AP som som var enig i den militærpolitikken som vart ført i mellomkrigstida her i landet. Og forsvarret var sterkt nok, i forhold til det eit samla folk ville ha, — eit symbolsk vaktvern.

— Nei. — Det dei norske politikarane kan lastast for i 1940, var at dei ikkje tok konsekvensen av den forsvarspolitikken som dei alle var ansvarlege for: Det før nemnte vaktvernet, kombinert med streng nøytralitet. Det var her dei svikta. Dei mestra beint fram ikkje situasjonen, etter mi meining, verken regjeringa, stortingspresidenten eller monarken! — Valspråket: «Alt for Norge» og omsynet til folket som måte bli att i eit okkupert land, vart sett til sides for eigen sikkerhet. Hadde dei halde seg på plass og ordna seg slik dei gjorde i Danmark, ville vi vorte spart for mykje vondt, både under krigen og under «rettsoppgjøret» etterpå. Men, det einaste som kanskje kunne ha hindra okkupasjonen, var etter mi meining ikkje eit sterkare militært forsvar, men ein langstrengare nøytralitetspolitikk!

Martin Sæterøy

KORT KORREKSJON

Av JOHN SAND

I Deres leder i februarnummeret skriver De bl.a.: «Av dokumentene fremgår tydelig og klart at Stortinget tilbakekalte den fullmakt det hadde gitt regjeringen Nygaardsvold den 9. april 1940».

Den fullmakt som det siktes til er den såkalte «Elverumsfullmakt». I det stortingsmøte som ble satt på Elverum den 9. april 1940 kl. 21.40, og som varte i ca. 3 kvarter, ble det ikke gitt Regjeringen noen ekstraordinær fullmakt. Det som faktisk skjedde var at Hambro satte fram et forslag om en fullmakt til Regjeringen, men etter at representantene Førre (2 ganger), Stray og Getz hadde hatt ordet, ble debatten avsluttet og noen votering over Hambros forslag ble ikke foretatt. I sin erindringsbok «Minner» omtaler professor Frede Castberg at han under sitt London-opphold i 1945 hadde samtale med fylkesmann Utheim, som «bestemt hevdet at noen Elverumsfullmakt ikke forelå». Professor Castberg nevner også at Arne Ording bekreftet at det ikke forelå noen «Elverumsfullmakt» og at «Wright var forøvrig sterkt opptatt av at den såkalte Elverumsfullmakt ikke var vedtatt». Professor Castbergs eget syn fremkommer i «Juridiske stridsspørsmål i Norges politiske historie» side 57-58: «Nå kan man etter min mening ikke si at Elverumsfullmakten ble vedtatt av Stortinget. Det faktiske forhold er at den beslutning som ble foreslått av Stortingets president, overhodet ikke ble satt under votering. Møtet ble

hevet før det var stemt over forslaget.»

Hva er så forklaringen på at Presidentskapet under Riksrådsforhandlingene sommeren 1940 gikk med på å tilbakekalle Elverumsfullmakten når den i det hele ikke var gitt? Svaret på dette blir gitt av daværende Odelsstingspresident Neri Valen i en lengre artikkel i Varden for 2/12 1947: «Eg hugsar vel at politikarane var på det reine med at det ikkje var votert over fullmakt i Elverum og at fullmakta ikkje var i konstitusjonelle former. Men med vilje gjorde ein overfor tyskarane eit nummer av spørsmålet, for ved å godkjenne at fullmakta fall burt, å vinne føremuner i kongespørsmålet.» (Min uth.) Hva som i virkeligheten ble vedtatt under Elverumsrådet blir fortalt av Valen i samme artikkel: «Men for Presidentskapet og for dei andre politikarar som var i Elverum, var det samrøystes stortingsvedtaket om underhandling med tyskarane det eigentlege politiske innhaldet av møtet.» Herr Valen fortsetter: «Når mange, til og med stortingsmenn, no etter krigen kan vera i tvil om kva Stortinget i Elverum vedtok, er det eit resultat av den norske propaganda i krigens år.»

La meg tilføye at det slett ikke er rart at Deres lederskribent tar feil. Alt det vårt land har av såkalte faghistorikere hevder nemlig — i strid med det faktiske — at Elverumsfullmakten ble vedtatt. Således skriver Magne Skodvin i «Dette er Norge», (Forts. side 7)

DOKUMENTASJON OM «DET TREDJE RIKE»

Tyske dokumentarfilmer fra Det tredje rike på Super 8. Største utvalg i Norden. Også krigsdokumentarfilmer fra USA, Japan og England. Bøker med hundretalls fotografier om Waffen SS, tyske flyvåpen, hær og flåte m.m. Grammofonplater med historiske taler og marsjmusikk. Mot fem norske kroner sender vi vår katalog og vårt nyhetsblad. SUPPLY, box 7049, S-172 07 Sunbyberg, Sverige.

«GOD PRESSESKIKK» er ikke den karakteristikken vi oftest tenker på når vi leser det som produseres i DAGBLADETS redaksjon. Vi forstår at avisens ledelse først og fremst tenker på kronene fra løssalget, men en viss porsjon anstendighet må det gå an å fremtvinge også i Akersgt. 49. Vi tenker selvsagt på omtalen i forbindelse med oppgjøret av Maria Quislings bo. DAGBLADET var også her foran og spekulerte og fantaserte i vide baner. Vi skal ikke unnså at våre tanker fra tid til annen var innom ordet ATSELGRIBB da vi leste de fete overskrifter.

★ OLAV OTTERSEN heter en herre på Tjøme som plutselig er blitt ekspert på okkupasjonshistorie og uttaler seg med den største skråsikkerhet. I forbindelse med skriveriene om Maria og Vidkun Quisling ble han intervjuet i radioens programpost EKKO. Her

hadde han svært store problemer med å skjønne at Quisling — som jo før krigen var kjent for ærlighet og redelig fremferd — kune vise seg å være en kunstny av verste klasse. Kanskje sannheten ikke er så vanskelig å finne frem til som den herr Ottersen tror. Kanskje snakket Quisling sant da han under hele rettssaken mot ham hevdet at han hadde tatt kunsten i forvaring for å redde den fra tyskerne? Men en slik konklusjon ville vel ikke helt passe i herr Ottersens mønstre?

★ EKSPERT OTTERSEN har også nylig skrevet en bok om kunsten under krigen. Titlen er i beste skrekk-propaganda stil: «Sjakalenes marked». Etter å ha lest boken vet vi i hvert fall en ting: boken er lite verdt som historisk fremstilling. Rent fremstillingsmessig faller den klart igjennom som kilde-skrift, og stiller heller på linje med «røverromaner» enn med saklige

historiske fremstillinger: Hvis noen av våre lesere kune tenke seg å kjøpe boken, så fraråder vi det. Lån den heller på biblioteket, så slipper du å støtte et dårlig produkt!

★ RETTSOPPGJØRET interesserer også den yngre garde. I en omfattende anmeldelse i studentbladet STUD.JUR. omtaler Harald Hjort professor Andenæs' bok «Det vanskelige oppgjøret» på en saklig og god måte. Vi er svært enig med Hjort når han avslutter med å peke på at det er uheldig at en som satt midt oppe i rettsoppgjøret tillegges for stor vekt i sine vurderinger.

★ DEN STORE BJØRNEN rører på seg igjen og det går kalde gufs over hele verden. Invasjonen i Afghanistan har tatt pusten fra resten av verden for en stakkert stund, men hvor lenge varer det? Tre måneder? Ett år? Snart vil

Afghanistan være glemt. Tidligere har vi glemt de baltiske stater, Ungarn og Tsjekoslovakia. Hvilket land står for tur neste gang?

★ DE VESTLIGE LAND har alltid latt seg lure av Kreml. Når det øverste Sovjet rasler med gotteposen, øyner de vestlige land straks fred og endelig forsoning. De hårde ord fra Kreml glemmes lett, og uten mistro tror Vesten alt som blir sagt. Den letturte burde merke seg hva Leonid Bresjnev sa i 1974: «Vi kommunister må samarbeide med kapitalistene en tid. Vi trenger deres landbruk og teknologi. Men vi vil fortsette vårt massive rustningsprogram og i midten av 80-årene vil vi være i stand til å vende tilbake til den vesentlig mer aggressive utenrikspolitik og vinne overtaket i våre forbindelser med de vestlige land.»

★ ALVORET i den internasjonale situasjon understrekes av tidligere

general i Sovjetunionens Røde Armé Pjotr Grigorenkos uttalelser om at Sovjet vil angripe Europa allerede i år. Etter Grigorenkos mening var Afghanistan bare prøvestenen for å se hvor meget Vesten ville tåle.

★ KONTINENT SKANDINAVIA er titelen på et tidsskrift som utgis av Dreyers forlag. Tidsskriftet sier seg å være anti-totalitært og inneholder en rekke artikler om rustningssituasjonen og den politiske utvikling. Etter vår mening er tidsskriftet absolutt anbefalsverd.

★ I SAMME KONTINENT SKANDINAVIA (nr. 2 for 1979) leser vi at den italienske terrorbanden De røde brigader — som bl.a. drepte Aldo Moro — får sin opplæring i palestinske leire og finansieres fra Moskva gjennom det italienske kommunistparti.

FOLK og LAND

UAVHENGIG AVIS

Utgiver: Institutt for Norsk Okkupasjonshistorie

Ansvarlig redaktør: Kåre Haugerud

«Aftenposten» og Finn Jor på gyngende grunn

Kringkastingens og pressens «feiring» av 40-års-jubileet for den tyske besettelse av Norge, var selvfølgelig et mektig oppbud av velredigert propaganda. Alt som gjaldt Quislings og Nasjonal Samlings innsats, ble oppskriftsmessig fortolket på den verst mulige måte, men de «gode»s handlinger som vanlig ble behandlet stikk motsatt.

Det er selvfølgelig ikke mulig for oss med våre minimale ressurser å imøtegå alle disse floskler, løgner og forvrengninger. I det hele tatt er dette et problem som burde tale til rettferdige menneskers samvittighet: At man på den ene side har seierherrenes totale utnyttelse av alle tilgjengelige kommunikasjonskanaler — foruten kringkasting, presse og litteratur også skolen — for å tvinge sine synspunkter igjennom, mens man på den annen side har skapt et terrorpreget politisk klima som gjør det nærmest umulig for den annen side — for taperne — å tre frem med sine synspunkter. Dette skaper selvfølgelig den mulighet for seierherrene å kunne påstå hva som helst uten å bli trukket til ansvar.

I denne artikkel vil vi begrense oss til å ta opp et eneste punkt: «Aftenposten»s og Finn Jors tarvelige og tvers igjennom uhederlige bruk av Herman Harris Aalls dagbøker.

Hva Finn Jor først og fremst avslører, er en utpreget uvitenhet om de ting han oppkaster seg til ekspert på. Saken er nemlig den at Herman Harris Aalls Malmø-kontor — som Jor «oppheyer» til spionentral — og hele historien bak dette kontoret, tidligere er temmelig grundig behandlet i Sverre Hartmanns bok «Fører uten folk». Og han gir et ganske annet og langt bedre dokumentert bilde av det hele.

Det er ganske riktig at de folk først Aall og senere Quisling kom i forbindelse med, var tyske Abwehr-folk, men det visste hverken Aall eller Quisling. Hva vi imidlertid i dag vet, er at Abwehr og dets sjef Canaris var avgjørende involvert i motstanden mot Hitler. Den leilighet der Quisling og Aall traff sine kontaktmenn, ble da også brukt av konspiratørene som i 1944 prøvde å ta livet av Hitler for så selv å gripe makten.

Hartmann sier dette om saken:

«Det var en motstander av nasjonalsosialismen som sto bak invitasjonen av Nasjonal Samlings fører i juni 1939. Og så paradoksal det enn lyder: hensikten med denne invitasjon var også å erobre Tyskland ideologisk via Norge.»

Quisling omtalte denne ideologi slik under rettssaken mot ham i 1945:

«Han (Aall) holdt på med en ny samfunnsordning, som han kalte den sosiale individualisme, og som jeg for så vidt var enig i, for det var igrunnen uttrykk for vår idé også, som satte individualiteten høyt og ikke slik som den tyske nasjonalsosialisme og den italienske fascisme lot individet gå opp i folket og staten, men betraktet målet å ligge i individet i personlighetens utvikling, men at denne utvikling skulle skje gjennom samfund og stat.»

Og det kontor i Malmø, der dr. Aall var leder, og som skulle utbre en ideologi med brodd mot den tyske nasjonalsosialisme, det kaller Jor og «Aftenposten» en tysk spionentral.

Dette eksempel viser med all tydelighet hvor absolutt upålitelige norske massemedia er når det gjelder slike spørsmål.

Plassér dine forsikringer gjennom

Bergs Assurance

autorisert konsulentfirma

Stortingsgt. 18, Oslo 1. Telefon 41 37 30 linje 56.

TRYGGHET

OG

SIKKERHET

Skipsrederen som ble skomaker hos Dominikanerne

— HALLO, KOLLEGA, ble Wilhelm Klüwer hilst med da han for noen år siden møtte en av landets største skipsredere.

— Hva behager, sa Klüwer, — er du også blitt skomaker?

— Skomaker, undret skipsrederen seg. — Er det ikke juniorrederen i skipsrederiet Klüwer & Co. jeg snakker med?

— Nei, det er nok ikke det, sa Klüwer. — Jeg er skomaker, og det er jeg stolt over å være. Av rederiet Klüwer & Co. er det nok bare Co'en igjen.

Og så spaserte Klüwer videre, opptatt av tankene på et par halvsålinger han hadde lovet ferdiggjort samme dag.

Det var i 1915 Wilhelm Klüwer startet skipsrederiet Klüwer

& Co. sammen med sin far. En venn av familien, Erling Samuelson, utgjorde Co'en.

Fremtiden så lys ut for den 25-årige shippingmann, som med liv og sjel gikk inn for at rederiet skulle vinne seg et navn i norsk skipsfarts tradisjonsrike historie. Rederiets skip ble da også overalt berømmet for vedlikeholdet og det sikkerhetsmessige utstyr, og blant sjøfolk ble det en kamp for å sikre seg hyre hos Klüwer & Co. Far og sønn visste allerede den gang at det var god investering å skape trivelige forhold for mannskapene.

Da et av skipene skulle selges, ble Wilhelm Klüwer med det til China, hvor salgskontrakten skulle undertegnes. Landet, men-

neskene og østens mystikk tiltrakk ham, og han ble der i 9 år.

To hendelser ble her avgjørende for Klüwer og hans senere politiske og religiøse kamp.

Under sykdom der borte ble han innlagt på et katolsk sykehus, hvor han fikk stor respekt og beundring for nonnes liv og virke. Gjennom samtaler med dem, og daglige besøk i sykehuskapellet, fikk han forståelsen av hvilken uhyre makt som lå i troen. Hvordan den ga kraft til å bære de største trengsler. Ved avreisen fra sykehuset fikk han av søstre overrakt en liten medaljong som ble kal Den undergjørende medalje, og som senere (Forts. side 6)

DET ER SÅ VANSKELIG Å FORSTÅ

Redaksjonen i «Hardanger» har bedt om å få slippe å bli tilsendt Folk og Land iflg. innlegg i februarnummeret, og sier bl.a. «Dei største menneska er dei som innrømmer sine tidlegare feil, og gjer det dei kan for å retta på dei,» og videre heter det «Spar oss for desse reinvas-kings-scenene dykkar, og endelig blir Folk og Land ønsket «Lukke til med eit nytt sinnelag».

Vel, ingen kan vel påby «Hardangeren»s folk at de skal lese Folk og Land, men det er vel neppe opp til dem å feie historien under teppet.

Dette med å innrømme sine feil, be om tilgivelse, og så skulle bli akseptert som det heter, har jeg aldri helt forstått. Det heter jo så vakkert at har man sonet en dom og gjort opp for seg så skulle det meste være tilgitt osv. Jeg ser ikke annet enn at jeg ved jevne mellomrum får servert fortiden, og at jeg tvinges til å leve med den.

Fremdeles slås jeg i hartkorn som såkalt nazist, og skal tydeligvis i dag som 55-åring fremdeles stå til rette for hva jeg gjorde som 17-åring.

Min forbrytelse besto i at jeg som 17-åring dro til Østfronten, og kom hjem som 20-åring, og etter 3 års frontinnsats ble belønnet med fengsel. Jeg var en av disse 15 000 nordmenn som meldte seg frivillig, og en av de 7—8000 som var i aktiv kamp, og «gjorde opp» for meg ved fengselsstraff.

«Hardanger» som tydeligvis er politisk kompetente vet sikkert at det i mai 1945 stod ca. 15 000 nordmenn under våpen i Storbritannia, og jeg skal referere litt fra en artikkel i Aftenposten av 13. juni 1978:

«Et flertall av dem (frontkjemperne) så verre krig, ydet mer aktiv kampinnsats, og hadde flere døde og sårede

enn noen annen tilsvarende flokk nordmenn noensinne har hatt i Norges historie.

Det er for lett å si at de «svek» Norge, subjektivt gjorde de ikke det. «Vi» bør i stedet stille oss det hjerteskjærende spørsmål hvorledes et slikt forferdelig feilgrep kunne begås av 15 000 stort sett unge nasjonalsinnede landsmenn.»

Artikkelforfatteren har ingen tilknytning til NS eller frontkjemper.

Ser «Hardanger» litt av problematikken?

Det falt ca. 1000 nordmenn på Østfronten, de fleste av oss ble såret, flere er krigsinvalidere uten å bli godkjent som sådanne. Jeg føler ihvertfall en forpliktelse den dag i dag overfor de av mine kamerater som falt i kampen, og man er ikke upåvirket resten av livet når man har begravet noen av sine beste venner på slagmarken.

Så naiv er vel ingen, at de ikke tror at vi, vi som opplevet dette helvetet, at ikke vi mange ganger har tenkt igjennom det som skjedde, hvorfor det skjedde, og hvorfor akkurat jeg var med på dette. Jeg kan forsikre at vi er vanlig tenkende mennesker, tross våre krigsbelastninger.

Hva er det så jeg skal innrømme? Jeg hverken vil, eller

kan, gå inn i noen debatt om skyldsspørsmål. Det er et personlig anliggende, og jeg har måttet svare for meg i alle disse år, og jeg betaler hver dag regningen for mine «forbrytelser».

Før eller senere må man, både reelt og historisk akseptere forholdene slik de var, og andre skal svare på hvorfor vi «svek». Jeg har aldri bedt om noen «oppreisning». Jeg vet hva jeg gjorde.

Men skal jeg be noen om tilgivelse så bør man vel også kunne akseptere mitt ord på at jeg trodde på dette, og man bør kunne akseptere at våre 1000 falne ikke ga sitt liv for å tjene et forræderi!

Skyld, anger, og hva man enn måtte forlange av meg, for meg er det et spørsmål om menneskelig anstendighet.

Så lenge man ikke aksepterer mine falne kameraters motiver, og man ikke kan godkjenne at de handlet i god tro, ja så er jeg ikke i behov av tilgivelse.

Personlig ville jeg oppfatte meg som sviker i ordets rette betydning den dag jeg skal be om tilgivelse på vegne av mine falne kamerater.

Mine æresbegreper er sikkert ikke moderne i dag, men det er jeg som skal leve med min samvittighet og det er for meg nok.

Frontkjemper

Norges store sønn

17. mai 1980 er det femti år siden Fridtjof Nansen ble bisatt i Oslo. Med ham mistet Norge en av sine mest fremragende sønner, og det ble stille i landet da han var borte.

Mer enn noensinne tidligere hadde vi idag trengt å hatt ham blandt oss, som en folkets og åndens fører og med en stemme vi alle ville lyttet til. Andre stemmer, som i dag kunne ha gitt styrke til det norske folk og vært håpets flammekastere, — de har ingenting å si oss. De har sviktet, eller taler med nye tunger.

Nansen var nordmannen, i sinn og skinn, inkarnasjonen av alle de egenskaper vi setter høyest hos en mann.

FENOMENET «ALLE MENN» Klassekamp i pornoverdenen

Sjefredaktør Ulateig forteller til Dagsrevyen den 5. mars at han og så og si hele redaksjonsstaben i ukebladet «Alle Menn» sier opp sine stillinger. Grunnen er at det hersker uenighet mellom redaksjonen og eiere om hvordan bladet skal drives.

«Alle Menn» har lenge vært i vanskeligheter. Eiere og daglig ledelse har flere ganger skiftet, men nedgangen i salget har fortsatt.

Stadig dristigere fotos av nakne jenter skulle stoppe nedgangen, — trodde man. Dessverre, det hjalp bare ikke. Naturligvis, man kan gå lenger og kaste seg ut i konkurransen med de harde pornobladene. Der ligger det jo penger, i alle fall på kort sikt.

Men sjefredaktør Ulateig har andre ambisjoner. Han vil noe nytt, eller i alle fall nesten nytt. Om ikke annet så en liten vri: Ukebladet «Alle Menn» bør bli et reportasjeblad! Et avslørende blad!

Ulateig er ikke enig med eierne om *moralen*, bare om *midlene*, pluss at han selvfølgelig ikke liker eiernes penger (= kapitalmakten). Eierne vil jo bruke pengene til ytterligere nakenfotos og sexstoff, mens herr redaktøren altså vil selge reportasjer og avsløringer. Men herr Ulateig måtte jo få prøve seg.

La oss ta en titt på én av hans reportasjer. Den står som eksempel for flere:

I «Alle Menn» nr. 2 for 8. januar i år, står et oppslag på sidene 20 og 21 med betegnelsen «avsløring». Overskriften lyder: «Alle Menn ødela Waffen-SS-festmøtet i Tåsensentret i Oslo».

Vi stusser: Dette har vi da vitentlig lest om tidligere? Med en litt annen overskrift, men med tildels ordrett det samme innhold.

Vi tar ikke feil. Den sto i Klassekampen den 22. august i fjor. Dengang var det Klassekampen som påtok seg «æren» for å ha «ødelagt» en «SS-kameratkveld i Oslo», og reportasjen var undertegnet med pseudonym.

Så dukker den altså opp igjen i Alle Menn et halvt år senere, og nå er ikke opphavsmennene snauere enn at de fremtrer under fullt navn. Det er herrerne Arnt Erik Selliaas og Arne Solli, samt fotografene Svein Erik Dahl og Bjørn Inge Karlsen. Solli og Karlsen er, eller var, inntil 5. mars, tilknyttet redaksjonsstaben i «Alle Menn».

At hele oppkoket er fylt av injurier og usannheter og strider mot god presseskikk, ses allerede av overskriftene.

La oss imidlertid først se litt på hva det hele dreier seg om:

På forsommeren i fjor, fikk en norsk frontkjemper et brev fra en østerisk venn hvor denne forteller at ca. 20 østerikere, tidligere krigskamerater og for det

meste invalider, med familier, skulle dra på ferietur til Nord-Tyskland, Danmark og Norge. I Norge ville de bare være i to døgn for å bese seg i Oslo og ville bli glade hvis de fikk anledning til å treffe gamle regiments- og divisjonskamerater. Alminnelig høflighet tilsa således at det ble arrangert en hyggekveld for dem, kvelden før de atter bega seg sydover.

En melding gikk ut og det meldte seg omgående 41 norske, inklussive ektefeller. Da det lokalet som vanligvis benyttes av frontkjemperne, dessverre var opptatt akkurat den aktuelle kvelden, ble Tåsensentret valgt i stedet.

Kameratkvelden forløp som planlagt og var meget vellykket. Endel forvarsler hadde gitt arrangørene en pekepinn om at AKP forsøkte å få istand noe, men å avlyse sammenkomsten av den grunn, kom selvfølgelig ikke på tale.

Varslene holdt stikk. Alle Menn/Klassekampens medarbeidere «skygger» de skummelt utseende østerrikske «SS-bødler» fra Fredrikshavn til Oslo, planlegger å «storme hotellet og å røve gjesteboken», men velger å lure seg ned i resepsjonen midt på natten for å skrive den av, sniker seg etter dem i Vigelandsparken, på utflukter i omegnen, til folkemuseet og til slutt også til Tåsensentret hvor de går i stilling i buskene med rikelig fotoutstyr. «Vel fremme prøvde vi å komme inn i lokalet, men klarte det ikke», forteller de. Nei vel. Motet sviktet vel. Inngangen var nemlig ulåst og ubevoktet.

Så går de til en vaktmester (som ikke har noe med lokalet å gjøre). Da han nekter å samarbeide med «avslørerne», blir han med navn nevnt utskjelt som «nazist» i Alle Menn.

AKP/Alle Menn går så i gang med å fotografere såvel de utenlandske, som de norske deltakere og vertskap og å registrere bilnumre, for så å henge sistnevnte ut på en sjikanøs måte, med navns nevnt og adresser. De opptrådte så provoserende at en møtedeltaker spyttet på et par av «journalistenes» biler, mens en annen rev opp bildøren til en fotograf for å dra ham ut av bilen. Den vettskremte fotografen påstår etterpå at han ble sparket i ansiktet, «fikk ødelagt brillene sine, men kom heldigvis ellers ikke til skade». Denne pikante lille usannhet kommer vel heller av at fotografen og hans venner følte at de tapte ansikt ved sin oppførsel. Klassekampen avslutter sin «reportasje med en lett antydning drapstrusel, mens Alle Menn koker sammen en liten delikatesse om at «ny-nazisten Georg Farre ble også observert i farvannet».

(Forts. side 7)

Kampen mot dragen må fortsette sier Norges yngste frontkjemper

Etter første verdenskrig kunne Finland reise seg som en fri og selvstendig nasjon, ikke minst takket være den lysende kampånd som besjelet den tyske general von Golz' soldater, der de feiet Finland ren for rødegardistene. I 1939 måtte landet gripe til våpen på ny. Den bolsjevistiske flodbølge som veltet frem mot vår granne i øst møtte et besluttomt og seigt forsvar. De finske byer ble herjet og ødelagt. Tusener av flyktninger, mest kvinner og barn, drev gjennom snø og kulde over grensen mot Norge. Finlandsevakuerte skjulte seg i skogene. Lidelser og gråt. Men gjennom en heltomdig innsats i frihetskampen mot den overmektige motstander fikk «Fänrik Ståls Sägner» nytt liv og innhold. Vi behøver ikke å friske opp minnet om det norske folks sympati og deltakelse den gang. Hvorledes de flyktende skarer ble mottatt, hvorledes ryggsekker og ulltepper ble funnet frem og sendt til den finske soldat. Hvorledes millioner og atter millioner ble samlet inn. Det ble holdt møter og vi pyntet oss med finske flagg. Wyller forlot Nansen-instituttet for å samle folket til et korstog mot barbarene, og Karl Wold, dekanus ved Menighetsfakultetet, skrev vekkende oppfordringer i landets presse: «Meld dere frivillig og still dere under Finlands faner til kamp. Det må være skjønt å stille seg ved finnes side.»

Hundreder av norsk ungdom fulgte appellene fra våre ledende kvinner og menn. I flokk og følge dro de avgårde, syngende Suomis sang.

— Jeg var bare 12 år den

gang, forteller *Edmund* til vår medarbeider. — Likevel var mitt hjerte fyllt med sorg over de lidelser finnene måtte gjennomgå. Mens andre på min alder lekte indianer og hvit i skogholtet ved huset vårt, satt jeg klistret til radioen og hørte på Øksnevads stadige bønner om full innsats mot volds mennene fra øst. Appellene fra Norsk Rikskringkasting den gang festnet seg slik hos meg, at det igrunnen var Øksnevad, den senere «stemmen fra London», som ga spiren, til at jeg som 14-åring meldte meg som frivillig frontkjemper sammen med andre NSUF-kamerater. Selvsagt var jeg for ung, men noe senere kom jeg meg avgårde, og kjempet bl. a. på Kandalaska-fronten, hvor jeg var med på dødsslaget i 1944. Hele kompaniet mitt ble meiet ned, og vi var bare syv overlevende. Av disse kom tre i sovjetisk fangenskap, hvor de gikk igjennom 10 års helvete.

Har du selv fått mén etter innsatsen?

Ja, jeg ble såret i benet og i den venstre hånd, men verst var de psykiske plager jeg fikk senere. I den forbindelse kan jeg ikke nok få fullrost Eyvind Saxlund, og den hjelp jeg fikk fra vår hjelpeorganisasjon for krigsskadede. Fortsatt er det mange av våre kamerater som har behov for støtte, og jeg håper ikke bladets lesere glemmer dem.

Det er nå førti år siden tyskerne okkuperte landet vårt. Hva er ditt syn på 9. april 1940?

Det har vært dømt nok i Norge etter okkupasjonen, så la meg ikke fordømme hverken den ene eller den annen. I stedet vil jeg vise til hva den svenske riks-

dagsmann, vice-talsmann Ivar Østenstrøm uttalte den 29. april 1940:

«Historien har knapt noe eksempel til det norske på oppløsning, forvirring, brist på fatning og ledelse, samt håpløs oppgivelsesvilje. Man spør seg hvordan det er mulig at en demokratisk nasjon til den grad kan falle sammen i prøvelsens stund og vise seg som et skall uten kjerne.»

Harde ord, og ubarmhjertige på den tid. De sved den gang desto mer, fordi de jo var sanne.

Og idag, Edmund?

— Det var en tid etter at jeg ble løslatt fra fangeleiren, at jeg håpet på at vår oppfatning av kommunistene i øst var overdrevet. Årene har vist at vi har hatt rett. Øverstkommanderende for NATO uttalte for noen måneder siden at Sovjet i gjennomsnitt, siden verdenskrigens slutt, hvert år hadde underlagt seg landområder som tilsvarende Hollands størrelse. Tanken er da: Hvilket land blir det neste som Sovjet vil «befri»? Jeg mener at Norge må opptre som et aktivt og lojalt samarbeidsmedlem av NATO, og at vi må ta imot alle mulige tilbud om hjelp mot den eneste mulige angriper: SOVJET.

Du er aktiv idrettsmann. Hva er ditt syn på holdningen til at vi skal delta i Moskva-Olympiaden?

— Holdningen er et hån mot den olympiske idé om edel kappestrid blant frie mennesker i frie land, og mot de hundreder tusener mennesker som lider i kommunistiske slaveleirer. Det heter at politikk ikke skal blandes sammen med idrett, men i

(Forts. side 7)

Noen ord til Claus fra Vera Grønlund

Herr redaktør!

Tillat noen kommentarer til Folk og Lands nye spaltist Claus.

Han begynner sin artikkel «Gressrøtene» med en lovsang til det han kaller «representativt demokrati» og synes å mene at denne, etter hans syn, utmerkede ordning trues av udemokratiske krefter i samfunnet.

Jeg er ikke enig i at partipolitikken er så storartet og det er aldeles ikke «folket som velger kvalifiserte ledere til å ivareta deres interesser», derfor er det ganske opplagt at dette systemet trues.

Partipolitikken har ved sin lovgivning gitt seg selv makt og midler til å holde protestantene fra livet. Men de er gjennomskuet og dette er den vesentligste

årsak til uroen.

Ansvarlige demokratiske partier finnes ikke. Det er velgerne som må ta ansvaret når noe går galt. Partiene og deres representanter blir aldri stilt til ansvar, uten kanskje en enkelt representant, som syndebukk, for å spare de virkelig skyldige.

Partipolitikere er ikke ærlige. KAN ikke være ærlige hvis de ønsker å delta i partipolitikken. De utvisker seg selv. Bare partiet teller, og i partipolitikk må man ha partiets mening.

Men de som burde være folkets representanter, i kraft av sin personlighet, blir sjelden valgt. De er for ærlige til å melde seg inn i et politisk parti.

Det er ikke demokrati at noen, som selv tror at de vet bedre enn andre, tar ledelsen ved å

skyve massene foran seg. *Demokrati har man bare når man klarer å nyttiggjøre massenes uendelig varierte erfaringer, kunnskaper og ferdigheter.*

Tenker noen på at 51% lett kan bli diktator over 49%? Demokrati fordrer at man også tar hensyn til ALLE minoriteter.

Hvor i norsk grunnlov finnes det forsvar for at et parti, som ofte har en støtte på under 50% av velgerne, kan sitte med regeringsmakt? Partiene har ingen ting i regjeringen å gjøre. Deres plass er på Stortinget hvor de skal opptre som velgernes representanter og TJENERE.

For regjeringen skal stå over partiene, akkurat som kongen. Eller som en god bedriftsleder som tar hensyn til alles vel.

Vera Grønlund

Grammofon- sjarmør på askehaugen

Herr redaktør!

Det gjelder et veddemål. Hvem la Kirkenes i grus? Tyskerne, — eller de allierte?

Söring

SVAR: På slutten av siste verdenskrig arrangerte London radio et kabaretprogram, hvor lytterne bl.a. fikk høre noe som kaltes «Kirkenes-marsjen». Vi skrev ned noen linjer av den: «Takk for Kirkenes, kamerater, om den enn er asken av en by. Den er brent av fiendesoldater, det er vi som skal bygge den på ny.»

Å la en utbombet og erobret by bli gjenstand for en grammofonsjarmørs behandling, fant vi både trist og smakløst. For enhver som følte norsk knyttet til seg også så mange grufulle minner til byens ødeleggelse under okkupasjonen, at det nesten virket abnormt å høre Kirkenes besungen i en ramme av jøgl og jugl. Uansett hvilke hender som la byen i grus så rommet krigshendingene, bortsett fra de umåtelige verditap, så ufallegge tragedier og så stor sorg, at alminnelig anstendighetsfølelse burde tilsi mer respekt for alvor i det hele.

Men tilbake til ditt veddemål. Hvem var det som la Kirkenes i grus?

Det var ganske riktig fiendesoldater. Nemlig bolsjevikene. Da de rykket inn i byen hadde kirkenes hatt 1013 flyalarmer. Den hadde hatt 349 flyangrep, hvorunder det ble sloppet bomber på opptil to tonn. Ved 72 av disse angrep ble det brukt fosfor i en eller annen form, enten som fosforbrannkuler, brannbomber eller i flytende stand. Kirkenes hadde omkring 700 hus, som gikk opp i flammer som følge av disse stadige flyangrep.

Ved storangrepet 4. juli 1944 ble 163 hus ødelagt. Deretter sto omtrent 100 hus tilbake, men også disse ble etter hvert jevnet til jorden av sovjetflyene.

Det var altså riktig hva sangen sa i London radio: «Den er brent av fiendesoldater».

I april 1945 hadde vi tegningene klare for en gjenoppbygning av byen. Vi — det var vi som ennå tenkte norsk og som sto sammen i fronten mot fiendesoldatene fra øst.

Vinner du veddemålet?

Red. Herr redaktør!

Landsorganisasjonen er i dag landets største og kapitalsterkeste organisasjon.

Bankene offentliggjør sine regnskaper. Hvorfor ikke også LO?

Bonde

SVAR: Medlemmene vil finne ideen interessant. En annen ting er hva LO-pampene mener om ditt forslag.

KJØPES

Komplett SS-uniform ønskes kjøpt. Serios samler. Bill. mkr.

JEG SØKER

Husrom i Oslo.

Bill. mkr. «SNAREST»

Skjellsord i språkbruken

I februarnummeret får Harry Lindstrøm svar fra leserne på innlegget sitt om Johan Nygaardsvold. Et av svarene er skrevet av Jørgen Solberg, hvor Lindstrøm betegnes som «tosken» og «tåpelig».

Dette er ordbruk som bør unngås i en seriøs avis som «Folk og Land». Jeg tror dessuten at nærmere 100% av leserne respekterer Harry Lindstrøm, og setter stor pris på ham. Han er en av de meget få nordmenn som tør stå frem med sine meninger, og var en av de første fra «den annen side» som forsvarte bl.a. våre frontkjempere.

Men så ferierte han heller ikke i Sverige under siste krig, men gjorde en ærlig innsats som aktiv alliert soldat. Velkommen i spalten igjen, Harry Lindstrøm.

Kr. Thomassen, Kr.sand S

SVAR: Enig.

Frontsøster- merket!

En dansk leser mener at det under okkupasjonen i Norge ble innstiftet et spesielt Frontsøstermerke.

I brevet til oss vedlegges tegningen av medaljen, som er av sølv, og hvor det er inngravert skissen av en frontsøster som pleier en såret soldat. Over denne står ordet FRONTSØSTER i runeskrift.

Blant kjentfolk har vi forgjeves etterlyst en slik medalje. Kanskje noen av leserne har kjennskap til den?

Hva eier LO?

Red. Herr redaktør!

Landsorganisasjonen er i dag landets største og kapitalsterkeste organisasjon.

Bankene offentliggjør sine regnskaper. Hvorfor ikke også LO?

Bonde

SVAR: Medlemmene vil finne ideen interessant. En annen ting er hva LO-pampene mener om ditt forslag.

Okkupasjons- tidens frimerker

Herr redaktør!

Jeg får ofte besøk av oppkjøpere av gamle møbler og bøker. For et par uker siden fikk jeg besøk av en frimerkesamler, med spørsmål om jeg ville kvitte meg med en del frimerker fra okkupasjonstiden. Har slike merker noen verdi?

Pensjonist, Fana

SVAR: Så sterkt som mulig vil vi advare mot oppkjøpere av slike frimerker. Som regel gir de spottpriser. Vi kan fortelle at på en frimerkeauksjon for noen uker siden, ble postkort med Lejonsfrimerket betalt med over 3000 kroner. Lignende merker har også stor verdi. En ekspert på frimerker vil i et kommende nummer gi leserne et overslag over hvilke priser som kan oppnås på frimerker fra 1940—45, og tidligere utgaver.

Red.

Han døde i 1965

Kjære redaktør!

Da jeg var i byen fikk jeg «F. og L.» nr. 2/3, februar 1980, i Narvesen, Continentalgården. Det var et fint nummer, og De nevner boken om min mann, Wilhelm Rasmussen, «Mannen bok søylen», skrevet av hans venn fra Skien, Berner Hansen. De skriver at Wilhelm døde i Asker 6. desember 1956. Års-tallet var 1965. Ville gjerne si dette til Dem.

Venlig hilsen
Hustru Signe

Justismordet på Skancke

Artikkelserien om «rettsaken» mot professor, statsråd Ragnar Skancke vakte berettiget oppsikt. Jeg delte de aktuelle numrene av «Folk og Land» ut til 20 av vennene mine i ungdomslaget. De hadde ikke hørt om saken, og ble nærmest sjokkert over forfølgelsen av ham, som altså endte med mord.

Nå vil de gjerne ha flere opplysninger om «rettsaken» og

dommen. Er det utgitt noen bok om dette justismord?

Rigmor A-B, Bergen

SVAR: Vår grand old man, juristen og journalisten Alexander Lange skrev i 1953 en fullstendig gjennomgåelse av dødsdommen over Ragnar Skancke. Manuskriftet ble utgitt i hefteform av Finn Brun Knudsen, men på INO's bibliotek finnes det bare 1. eksemplar igjen.

Red.

Det håper også vi

Jeg takker for avisen, og håper aprilnummeret må bli like bra som det som ble utgitt i februar.

Vennlig hilsen John Sand

«Holocaust»

Herr redaktør!

I februarnummeret av Folk og Land føyde De en hale til Trygve Engens anmeldelse av min bok «Holocaust» og ga meg et riktig eselspark. De insinuerer at det er noe ved min markedsføring som det er grunn til å reagere på. Nå plikter De å fortelle leserne rett ut hva dette består i!

En av redaksjonsstaben fortalte meg at han skulle gi en anmeldelse av boken, men De la ned veto mot dette. Det må derfor være vedkommende redaksjonsmedlem som har fått den tvilsomme fornøyelse å bli utstyrt med hengelås på munnen foran artikkelen.

A. I. Bru

SVAR: Ditt skrift, «Holocaust», markedsføres i annonsene med «Boken som selv FOLK OG LAND ikke tør anmelde». Vi tør påstå at dette ikke medfører rikthet, og er et salgstriks som best hører hjemme i amerikansk ukepresse. Det er sant at et redaksjonsmedlem påtok seg å anmelde boken, men etter kritisk gjennomlesning av den, fant vedkommende å gi oppgaven til en yngre mann, som ikke var belastet hverken av den ene eller annen leir. I mellomtiden kom anmeldelsen fra Trygve Engen, som vi tok inn i FOLK OG LAND.

Red.

Til etterfølgelse

Ved en sammenkomst av frontkjempere og kampfeller i anledning av John Nabeit's 60-års dag, ble det etter jubilentens ønske, istedenfor gaver, samlet inn et beløp til krigsskadede frontkjempere og falnes etterlatte. Beløpet kr. 500,- er oversendt.

Vi sender en hilsen til alle gamle venner og håper andre får samme idé.

Karl Sanni

Aftenposten og demokratiet

Jeg leser i «Folk og Land» at mange som skriver seriøse innlegg til Aftenposten får disse i retur. De samme innlegg blir svært ofte tatt inn i hovedstadens andre aviser, hvor «takhøyden» åpenbart er større.

Det kan i den forbindelse være riktig å minne om at Aftenposten er en typisk forretningsavis hvor alt som trykkes er basert på ønske om profitt.

Noen bestemt ideologisk kurs kan en derfor ikke vente av en avis hvor kapitalinteressen går fremfor alle andre hensyn.

Det er først den dag den «politiske vind» snur at Aftenposten forsiktig følger med for å sondere «terrenget» og de muligheter dette gir for øket profitt.

Foreløpig er det slik at når Aftenpostens redaksjonssjef «lukter» at en artikkel-innsender har vært medlem av NS, foretas en nøye censur, og det er bare i rene «vanvare» at disse artikler blir tatt inn i avisen.

Den tilsynelatende demokratiske ytringsfrihet som Aftenposten ynder å gjøre seg til talsmann for er ganske enkelt en karikatur av ytringsfriheten og et genialt eksempel på den kamuflerte censur som kan drives i demokratiets navn.

Undertegnede skrev for en tid tilbake et mindre svar-inlegg til Aftenposten hvor det på en balansert og forsiktig måte ble gitt uttrykk for et noe mer nyansert bilde av en bestemt historisk begivenhet. Denne artikkelen kom i retur med påskriften: «Da debatten ansees som avsluttet, tillater vi oss å returnere innlegget».

Aftenposten unnlot ikke allikevel noen dager senere å ta inn et innlegg om samme sak fra Venstre-siden i norsk politikk. (Det er åpenbart penger å tjene på «Venstresida».)

I Sovjet og Kina forviser man mennesker med uønskede politiske innstillinger for å bringe dem til taushet. Aftenposten har en mer fin og raffinert metode å gjøre dette på: Redaksjonen nekter innleggene inntatt med forskjellige begrunnelser og demonstrerer derved sitt syn på hvorledes «forvisningsdemokratiet» kan praktiseres.

K. N.

FORTS. FRA SIDE 1

For 40 år siden

spilte på parti med England, og derfor begikk det mest skjendige nøytralitetsbrudd bak det norske folks rygg ved å legge landet åpent for en engelsk invasjon. Generalstabssjef Hatledals rapport om sine forsøk på generalstabens vegne på å overtale regjeringen og kong Haakon til å mobilisere, gir et så åpenbart ugjendrivelig bevis for at man her har med en særdeles alvorlig svikt å gjøre.

Quislings radiotale og regjeringsdannelse, var et forvilt og fullstendig improvisert, og derfor kanskje nærmest noe hjelpeløst forsøk på å redde hva reddes kunne. **Når tyskerne først var kommet inn i landet, hadde det ingen hensikt å ofre tusenvis av norske ungdommer i et fullstendig håpløst forsøk på å kaste dem ut igjen. Slik så også den norske generalstab på saken, og den rådet derfor, med kommanderende general Laake i spissen, regjeringen til å komme til en fredelig ordning med tyskerne, slik som Danmark.**

Imidlertid tok den ærgjerrige oberst Ruge avstand fra sin egen generalstab, og erklærte seg villig til å påta seg å kaste tyskerne ut av Norge ved hjelp fra England. Han lot seg derfor på stedet utnevne til general og øverstkommanderende for de norske styrker. **En tragisk og skjebnesvanger beslutning, som førte til helt unødvendige lidelser for deler av den norske befolkning og unødig tap av menneskeliv i en kamp som var tapt på forhånd, taktet være regjeringens og Stortingets forsømmelser når det gjaldt å holde forsvaret i orden og mobilisere i tide, slik som Sverige hadde gjort.**

Den norske generalstabs

standpunkt var det eneste logiske og moralsk riktige: **Hadde regjeringen og Kongen nektet å mobilisere i tide, så fikk man også ta konsekvensen av denne fatale — og sikkert planmessige — forsømmelse.** Quisling, som gammel generalstabsoffiser, gjorde bare det som også var en logisk følge av generalstabens standpunkt. Han tok konsekvensen av regjeringens totalt ansvarsløse forsømmelse av forsvaret helt fra krigsutbruddet 1. september 1939, og den mer enn mystiske motstand mot mobilisering, selv da alle tegn tydet på at vårt land befant seg i den ytterste fare. **Quisling mente at det var en forbrytelse mot de norske ungdommer som skulle tvinges til å ta kampen opp mot tyskerne å gi ordre om mobilisering når tyskerne stod i landet, og ikke i tide, således at et angrep fra engelsk eller tysk hold kunne ha vært forhindret.** Det hele kunne bare bli en nytteløs og meningsløs blodsutgydelse, i et håpløst forsøk på å redde prestisjen til de ansvarlige for misæren. I virkeligheten var Nygaardsvold-regjeringen, ved sin opp-treden i april dagene, både før og etter den 9. april, **bare en brikke i Englands kamp mot Tyskland.**

Quislings radiotale og regjeringsdannelse 9. april 1940, vil sikkert i fremtiden bedømmes på en for Quisling langt gunstigere måte enn hittil, nemlig når alle sider ved de historiske begivenheter omkring disse for vårt land så skjebnesvangre dager kan belyses på en fullstendig objektiv måte. **Ingen som kjenner de faktiske forhold, og som kjente Quislings person, vil et øyeblikk trekke i tvil at**

FORTS. FRA SIDE 3

Skipsrederen som ble skomaker

under alle livets forhold har hvilt på Klüwers bryst.

Omtrent samtidig fikk han tilsendt noen skrifter fra Norge. Blant disse var referatet fra Vidkun Quislings store tale i Stortinget i 1932, som gjorde et sterkt inntrykk. Klüwer ble da også blant de første som sluttet opp om Quislings oppfordring til Nasjonal Samling, og i bevegelsens gode og onde år var han en av de mest aktive kjempere.

Gjennom partiet var det også han traff Ulla, som ble hans hengivne og elskede hustru. Hun sto på denne tid midt oppe i arbeidet for å bedre hushjelpenes kår her i landet, og var en av dem som fikk æren for at hushjelploven ble vedtatt.

Vidkun Quisling var oppmerksom på Wilhelm Klüwers brennende idealisme og aldri sviktende lojalitet. Det ble knyttet et personlig vennskapsbånd mellom de to, og selv under Quislings harde arbeidsprogram under okkupasjonen ba han ofte Klüwer til seg i disse år.

Senere, da «jubelåret» kom,

hans motiver i første rekke var kjærlighet til Norge og det norske folk. Men psykologisk sett, var det svært farlig å improvisere i en så spesiell situasjon. Det var dessverre det samme som å stille seg til hugg for sine verste motstandere på en ytterst ubehagelig måte. Selvsagt ble Quislings fremtreden 9. april av hans argeste motstandere utnyttet propagandamessig for å sette ham i et så uheldig lys som mulig, og som en fullstendig uførtjent og utilsiktet håndrekning til den flyktende regjering. Med landsforræderi hadde imidlertid Quislings opp-treden 9. april 1940 intet å gjøre.

Brage

fikk Klüwer og hans hustru lide hardt for medlemsskapet i Nasjonal Samling og vennskapet med Vidkun Quisling. Deres vel-drevne gård i Koppang ble fratatt dem og «solgt» til Co'en i rederiet, som hadde vært en «god» nordmann. I tillegg til dette fikk Wilhelm Klüwer 9 års tvangsarbeide i en av våre konsentrasjonsleirer.

Det ble en tung tid for familien. Alt hadde de mistet og fru Ulla mener den dag i dag at det utelukkende var troen og den gode samvittighet som berget henne og ekteparets to skjønne småbarn gjennom disse hevne-års.

I konsentrasjonsleiren tok Wilhelm Klüwer for alvor skrittet over til den katolske Kirke.

Under et besøk av den protestantiske prest og hjemmefrontmann, Alex Johnson, spurte Klüwer ham om å bli meddelte absolusjon. — Nei, sa Alex Johnson, — det kan jeg ikke. Dermed kalte Klüwer til seg en katolsk prest, som oppfylte ønsket hans.

Til vår medarbeider presiserer Klüwer at bruddet med statskirken ikke var noen politisk protesthandling eller demonstrasjon. — Det var møtet med de katolske søstre i China som utvirket min lengsel etter å tjene den katolske kirke, sier han. — Jeg tror også det var deres bønner som åpnet mitt hjerte, slik at jeg uten hat kune gå igjennom den store urett som ble begått mot oss.

— Og han legger til: — Det er bedre å lide urett, enn å utøve den.

Da Wilhelm Klüwer kom ut av den norske konsentrasjonsleiren fikk han et brev fra den katolske pater, Ludz, som spurte om han kunne tenke seg å bli vaktmester for Dominikanerne. Klüwer tok imot tilbudet med takknemlighet, og da det var et ledig lokale hos dem, startet han også et skomakerverksted.

Han fikk en bra kundekrets av NS-folk, katolske prester og av folk i nabolaget, og i strøket ble det sagt at den nye skomakeren hadde et spesielt kjærlighetsforhold til skoene som ble levert inn. Han pusset dem, kjelte for dem, og stundom snakket han også med dem, der de sto oppmarsjert i skap og hyller.

— Dere er NS-sko, sa han og klappet kjærlig åtte/ti par gamle, utslitte krisesko.

— Dere er prestesko, sa han og strøk hendene andektig over et par støvler med skjeve heler.

— Og dere er jøssingsko, sa han og smilte lurt til noen blanke lakksko som sto bortgjemt i kroken.

Wilhelm Klüwer er for lengst blitt pensjonist, men lever ikke noe latmannsliv av den grunn. Grytidlig står han opp om morgenen for å gå til messe i den Kirke han ærer og elsker, og i formiddagstimene søker han gjerne sine patere for samtaler og lærdom. Han glemmer heller ikke de huslige gjerninger, der han i lag med sin Ulla steller og verner om den lille koselige leilighet i Tiedemandsgaten. Sist, men ikke minst, er han fortsatt en av de mest aktive medlemmer av Institutt For Norsk Okkupasjonshistorie (INO), hvor han med hele sin kraft og styrke deltar i de meningsfulle oppgaver instituttet har.

Onsdag den 2. april kunne skipsrederen og skomakeren, stridsmannen Wilhelm Klüwer, feire sin 90-års dag.

Rank og fjellstø sto han midt i den store venneskare som hele dagen fylte hans hjem. Hva han tenkte, der han taus og beveget tok imot den endeløse strøm av blomster, gaver og telegrammer, vet vi ikke. Men vi som var til stede følte i hvert fall gleden ved å eie vennskapet til denne troens, viljens og kjærlighetens kjemper.

MÅNEDENS «PERNILLE»:

Undertiden plager det meg at mange vil tro at min innstilling til «landssviket» primært bunner i fars «landssvik», ja, mors også, hun fikk jo forelegg og bot. Jeg skal være påvirket og indoktrinert, et talerør og intet annet. Jeg fikk et anonymt brev som det jeg skriver ovenfor er en blek gjengivelse av.

Naturligvis er det trist at jeg ikke som en Bjørn Bjørnsen er uten arvelig belastning, og kanskje er det dumt at jeg har referert så mye til mitt skumle opphav. Men jeg trøster meg med at det er mange på min alder som tenker som jeg, flere jeg kjenner også, som intet

vet om min vuggegave av nederdrettig arv. Kanskje er det jeg skriver her hva menn ofte i mangel på brukbare argumenter spydig betegner som kvinnelogikk. Det får stå sin prøve.

Det har vært påske, og fjernsynet sendte en fantastisk god film om de siste 24 timer av Jesu liv. Igjen ble vi minnet om hvilken omgangskrets han ble anklaget for å ferdes i. Uten sammenlikning mellom Han og meg vil jeg få gjengi hva en mann ved navn Leif B. Lillegaard i nr. 14 av «Farmand» (i en forøvrig god artikkel) ramser opp i samme åndedrett: «nazister, kjeltringer med ryggen

til, løspiker og drukkenbolter og «klienter» av alle slag.»

Min beundring for Hanne Kvanmo steg ytterligere da jeg leste at hun alltid hadde en skjerv til overs for drukkenbolter, men ved en annen korsvei, kanskje valgkamp, vil det vel også bli bebredet henne.

Det må da også være noe skummelt i Bjørn Bjørnsens liv også, en bestefar, tante, kusine eller tremening. Her fastslo en fullstendig uhildet lagmannsrett og helt upar-tisk høyesterett i 1945 at Quisling hadde fått tyskerne til Norge i 1940, for selv å bli stor og mektig. Så forsøker denne Bjørnsen ikke bare å betvile legenden, men mot-

beviser myten.

Det kunne ha vært så vidunderlig å skrive her, dersom jeg ikke hadde vært arvelig belastet: Bjørnsen er en representant for den generasjon jeg tilhører, og denne generasjon vil tenke fritt, forske fritt og bedømme fritt uavhengig av det som skole og samfunn har pumpet oss full med av ferdiglagede teser, innbakte indoktrineringer og hermetisk åndelig føde. Hvor mye det enn reklameres smaker det ikke best det som i inntørket tilstand selges i vakumposer, og som opppedd med vann eller melk, småkokende under omrøring i fem minutter.

I påskens spor fulgte 9. april, like tradisjonelt framført som om den var en dag på høyde med 17. mai. Jeg antar at femtiårsdagen i 1990 allerede er under forberedelse.

Men kanskje er det iferd med å dryppe så mye malurt i niende-apriltønningen at innholdet om ti år ikke lenger kan serveres for folket som basis for skål for dagen. Kanskje annen generasjon og den oppvoksende tredje vil ha klar vin og ikke grumset «himkok».

Pernille

TRADISJONEN TRO

Kampen mot . . .

(forts. fra side 4)

Sovjet styres all idrett av kommunistpartiet, som belønner de flinkeste utøvere med høge partistillinger, eller officersgrader i Den røde armé. En ungdom som ikke viser interesse for sitt lokale partilag, får heller ikke adgang til idrettsarenaene.

Fremtiden, Edmund?

— Vi har alle forpliktelser overfor våre falne. Det var mennesker som hadde livet kjært, som du og jeg; mennesker som ga alt, og som betydde noe for alle oss som sto tilbake. Måtte det ansvar som våre falne har forpliktet oss overfor fylle oss med alvor og kraft så lenge vårt land lever.

Kampen mot dragen er ikke slutt, — dragen som med sitt gap og illeluktende ånde vi snart synes å føle i vårt eget land. KAMPEN MA GÅ VIDERE!

Kort korr . . .

(forts. fra side 2)

bind III, side 499: «Under dei vanskelege tilhøva heldt regjeringa oppe det lovgjevsarbeid som trongst i samsvar med Elverumsfullmakta.» John Midtgaard omtaler «Elverumsfullmakten» som en Elverumsfullmakt for Regjeringen, og Sverre Steen skriver i Norges Krig, bind II

side 156: «Regjeringen satt med Stortingets fullmakt». I det «Vanskelige oppgjøret» hevder endog Johs. Andenæs at «Elverumsfullmakten» er vedtatt. Andenæs skriver side 93 bl.a.: «— og det synes etter det stenografiske referat av møtet klart at såvel presidenten som de øvrige deltakere betraktet forslaget som enstemmig vedtatt». Dette er grovt misvisende. I et offentliggjort brev fra Carl P. Wrigt, dater 21/1 1960, forteller Wrigt at «Hambro er forresten full klar over at hans fremsatte forslag til en fullmakt aldri er blitt votert over». I en artikkel i Andøya Avis for 14/8 1959 skriver Ingvald Førre: «Men faktum var at Hambros siste innlegg måtte oppfattes som at han frafalt forslaget. Jeg uttalte på grunnlag av Hambros siste erklæring at når regjeringen har sin fullmakt i henhold til Grunloven, var der intet grunnlag for å vedta en ny fullmakt. Dermed avsluttedes debatten om dette forslag. Og noen votering ble ikke foretatt.» I «Riksrådsforhandlingene i 1940» side 16 siterer h.r.advokat Annæus Schjødt fra debatten under Elverumsmøtet og konkluderer med at «Disse uttalelser fra Hambro og Stray harmonerer lite med den oppfatning av Elverumsfullmakten som etter hvert har dannet seg».

Tillat meg også å gi en kort kommentar til signaturen Hafr.

som under overskriften «Hvem ytet motstand» skriver bl. a.: «Vel benyttet de sin makt til eksperimenter med «nyordning», tildels presset av okkupanten, og klusset nok litt med forfatningen. Dette var de beredt til å ta ansvaret for i den grad det stred mot norsk lov.» La meg til dette få nevne at professor dr. juris Jon Skeie behandler angrep på statsforfatningen i «Den norske strafferett» bind II, 2. utg. sidene 436-37. Etter profesorens oppfatning gjorde hverken Quisling eller hans ministre seg skyldig i forfatningsbrudd. Dr. Skeie uttaler side 437: «Også de endringer som ble foretatt etter administrasjonsrådets oppløsning, var bare forandringer i okkupasjonsstyret, ikke i Norges konstitusjon». John Sand

Førti år etter . . .

(forts. fra side 1)

ting her å gjøre og var lite interesserte i ein norsk okkupasjon. Det var Churchill og engelskmennene sin politikk som provoserte fram den tyske okkupasjonen», sier Bjørn Bjørnsen i et intervju med «Dag og Tid» (20/3). Til høsten sender han ut en bok om emnet.

Det er ikke vår sak å forsvare tyskernes handlinger.

Hva vi hadde å handle etter, var at en udugelig regjering hadde ført vårt folk til kanten av avgrunnen, og at alle gode krefter måtte samle seg om å bringe Norge og nordmennene inn på trygg og sikker grunn igjen.

Det var dette som var Quislings motiv den 9. april 1940, og det var det vi kjempet for gjennom de fem okkupasjonsårene. Vi måtte sørge for at vårt folk kom mest mulig uskadd gjennom verdenskrigens farer og påkjenninger og at det igjen kunne stå frem frelst og fritt når stormaktsoppgjøret var over.

For denne holdning og for dette arbeid har vi bare høstet spott og forfølgelse. Likevel er det en god trøst at historiens dom over oss med stor sikkerhet vil bli en annen.

«Alle Menn» . . .

(Forts. fra side 4)

Herr Ulateigs fabelaktige lille vri og ikke minst hans geniale valg av medarbeidere og presseallierte, har dessverre ikke hjulpet ham. Bladeierne fant nok ut at det var mer å tjene på porno enn på AKPs politiske onani.

Han trekker seg tilbake for å stille med sauer i hjembygda. Hans beste idé hittil!

Finn K. Hansen

Har du noen gang tenkt på

- At ungdommen vet altfor lite om okkupasjonstiden og rettsoppgjøret?
- At massemedia er svært ensidige i sin behandling av emnene?
- At vårt beste middel mot dette er infomasjon?
- At de fleste unge er mottagelig for motforestillinger?
- At bøkene i INO's bokliste inneholder slike motforestillinger?
- At INO's bøker inneholder stoff om NS, frontkjemper, rettsoppgjøret osv. osv?
- At du i din bekjentskapskrets har flere som trenger denne slags informasjon?
- At du kan gjøre noe med dette?
- At idag er dagen for å gjøre noe?

Jevnt og sikkert innsig av «støtteannonser»

Hjertelig takk denne gang for 50 bidrag på tilsammen kr. 3 748,—.

Vi har fremdeles ukvitterte «støtteannonser» for et par-tre måneder fremover, men la ikke det avholde deg fra å sende inn ditt bidrag. Hver eneste krone er med på å styrke avisen og gjøre den mer slagkraftig.

«STØTTEANNONSER»

fra «Folk og Land»s venner.

Takk for følgende bidrag:

O., Kirkenes 60,—	K., Stangvik 100,—	R., Kristiansand 60,—	G., Bjoneoa 60,—	P., Stabekk 160,—
O., Rognan 60,—	O., Kvanne 160,—	A., Tromøy 50,—	E., Fagernes 60,—	K., Lysaker 50,—
K., Moldjord 100,—	M., Edøy 60,—	O., Skien 60,—	A., Vinstra 60,—	J., Ski 50,—
B., Buøy 200,—	M., Langevåg 240,—	J., Skien 50,—	T., Lesja 60,—	A., Degernes 660,—
T., Namsos 50,—	H., Tau 60,—	E., Skien 50,—	H., Ø. Rendal 60,—	S. M., Oslo 50,—
I., Levanger 60,—	P., Stavanger 50,—	O., Torød 50,—	G., Rena 60,—	J. A., Oslo 88,—
O., Oppdal 160,—	O., Mandal 60,—	M., Skollenberg 60,—	S., Elverum 60,—	J. S., Oslo 50,—
		T., Kongsberg 50,—	M., Hernes 60,—	G. C. P., Oslo 50,—
		H., Kongsberg 200,—	A., Ingeberg 50,—	M. L., Oslo 60,—
		N., Nore 60,—	K., Sagstua 60,—	M. N., Oslo 50,—
		H., Hallingby 60,—	E., Nesbru 60,—	P. M., Oslo 100,—
		D., Gran 60,—	A., Slependen 50,—	R. F., Oslo 50,—

**Claus
i dag:**

ETTER HOLOCAUST

Andenæs' svarte samvittighet

No fekk vi det slik at eit avisbod som var medlem i eit lovleg NS fra 1940, og som under heile okkupasjonen ikkje hadde gjort anna enn vel, fekk straff, medan Stortinget som avsette kongen, Paal Berg som takke og rosa Quisling, biskop Berggrav som samrørte om fred både i England og Nazityskland, general Ruge som avtala våpen-nedlegging og eit fellesforsvar med nazistene for å berge Finnmark og prof. Andenæs som i det sørgjelegaste av alle okkupasjonsår, året 1943, på eit nazifisert Oslo Universitet tok si doktorgrad, — ja, dei fekk heiderskruna.

Jau, 1200 studentar vart arrestert ved Universitetet i 1943, 628 vart sende til konsentrasjonslæger i Buchenvald, 13 av dei let livet der. 4 døde straks dei kom attende til Noreg. Men midt oppe i desse tilstandane tok altså Johs Andenæs si doktorgrad. Stygt å vere nasevis. Endå styggare vere etterpå klok, men med handa på hjarte hr. professor: Var det dei som ikkje tenkte på si eiga karriere, som heller ville vente med slikt til krigen ein gong var over, eller var det dei som «innordna seg etter tilhøva» som var dei heilhjarta? Prof. Andenæs får sjølv svare om noko av dette skulle plage han.

(«SAMFUNNSLIV», 1.12. 1979)

BOKTJENESTEN

Bøkene nedenfor kan bestilles gjennom Institutt for Norsk Okkupasjonshistorie (INO), postboks 924 - Sentrum, Oslo 1. Når betalingen følger bestillingen, skjer forsendelsen portofritt. I annet fall kommer porto og oppkravsgebyr i tillegg.

.... eks. Olaus Ulven: Lange skygger	kr. 20,-
.... » Trygve Engen: Jeg er ingen landssviker	» 20,-
.... » Håkon Meyer: Et annet syn	» 20,-
.... » Forbundet: § 104 Mere lys over rettsoppkjøret	» 10,-
.... » Astrid Berge: Hvem er du — dr. Paras?	» 30,-
.... » Justus Vericultur: Den norske kapitulasjon	» 10,-
.... » C.H.B. Benneche: Landssvikkoppkjøret og meg	» 15,-
.... » A. Olesen: Fra utrykte kilder	» 15,-
.... » Forbundet: Gi oss rettsstaten tilbake	» 5,-
.... » A. E. Hedem: Quo Vadis Norvegia	» 20,-
.... » Svein Halse: I forreste linje	» 40,-
.... » Frode Halle: Fra Finland til Kaukasus	» 40,-
.... » A. E. Hedem: Statsmaktenes revolusjonære forhold til Grunnloven	» 10,-
.... » Arne Tellefsen: Når forsvarer forfaller	» 15,-
.... » O. Hedalen: Er det begått en skammelig urett mot en hel del av våre gode landsmenn	» 5,-
.... » Inst. för Offentlig och Internationell Rätt: Den norska rättsutredningen	» 40,-
.... » Kai Normann: Laubærkransen	» 20,-
.... » Erik Haaest: Udyr — eller hvad?	» 15,-
.... » Berner Hansen: Mannen bak søylen (om professor Wilhelm Rasmussen)	» 78,-
.... » Adolf Hoel: Universitetet under okkupasjonen	» 45,-
.... » Erling Ueland: Kommetar til Gjelsvik: Hjemmefronten	» 50,-
.... » Erling Ueland: Kommetar til Alex Johnsons: Berggrav	» 30,-
.... » Odd Melsom: På nasjonal uriaspost	» 65,-
.... » Odd Melsom: Nasjonal Samling og fagorganisasjonen	» 80,-
SPESIALTILBUD FREM TIL 1.6. 1980	
.... » Odd Melsom: Fra kirke- og kulturkampen under okkupasjonen (etter 1.6. 1980 kr. 85,-) Nu	» 70,-
.... sett Nasjonal Samling og fagorganisasjonen og Fra kirke- og kulturkampen under okkupasjonen	» 110,-
.... » På nasjonal uriaspost og Fra kirke- og kulturkampen under okkupasjonen	» 100,-
.... » På nasjonal uriaspost, Nasjonal Samling og fagorganisasjonen, Fra kirke- og kulturkampen under okkupasjonen	» 150,-

NAVN:

ADRESSE:

Kr. er innbetalt på postgirokonto nr. 5 15 02 89 / bøkene bes sendt i oppkrav (stryk det som ikke passer).

Debatten etter Holocaust-serien lærte oss, at vi åpenbart best ser barbariet, når det er på avstand i tid og geografisk henseende. Først nå — mere enn 30 år etter den jødiske tragedie fatter man redselen og heslighetene i dette drama.

Ingen synes imidlertid å være oppmerksom på det som skjer bare et stenkast fra Norge, den levende, dagsaktuelle virkelighet:

I Øst-Tyskland fylles konsentrasjonsleirene med politiske fanger som kan «løskjøpes» med vestlig valuta.

Flyktninger blir skutt og drept under forsøk på å nå den frie verden — eller de drukner i Østersjøen.

Som i kommunistlandene kalles «Fredens Hav»!

Andre settes i straffeleirer dømt for en «forbrytelse» — å ville flykte fra «Republikken», alt i strid med FN's deklarasjon om menneskerettighetene.

Mange omkommer i minefeltene eller drepes av «selvmordsautomatene».

Solsjenitsyn har talt for døde ører om forbrytelsene mot menneskeheten i Gulag-arkipelet. Der foregår terror og et bedrag som både i varighet og kvantitet endog overgår grusomme forbrytelser mot det jødiske folk.

Østblokken ruster til krig —

som Tyskland i slutten av trettiårene — og alle som vil vite, kjenner til dette. Skolebørn oppøves i våpenbruk og kampteknikk i dag som dengang.

Atombevæpnede u-båter fra Sovjet og Warszawapakt-landene krysser de norske fjorder og farvann, og befolkningen bak Jern-teppet hjernevaskes 24 timer i døgnet av en ensrettet presse og radio.

Utenlandske aviser er umulig å oppdrive. «Partiet» rår over liv og død — og over avansement på arbeidsplassen eller tap av arbeid.

I de store bolighusene overvåker vaktmenn beboernes aktiviteter og hvem de omgås.

Å hva gjør så vi? Vi diskuterer lønn, moter og fotball. Mange spør seg selv etter Holocaust-filmen: Hvordan kunne slikt skje? Men — vi burde like gjerne stille spørsmålet i presens: Hvordan kan slikt fortsatt skje?

For vi vet, at slike uhyrligheter skjer daglig.

Det nasjonalsosialistiske solgte (neppe i overensstemmelse med den nasjonalsosialistiske ideologi) jøder for lastebiler og traktorer.

I dag selger øst-tyske advokater og myndigheter politiske fanger for D-mark og dollars — og industriprodukter.

Familien Weiss' etniske slekt-

ning i Sovjet fratas arbeidstillatelse og må leve av almisser fra venner, når de søker utreisestillatelse til Israel. De sjikaneres og forfølges — som i 30-årene.

Nå som før er Sibir det store oppsamlingssted for mennesker som skriker sin ulykke ut over stenbruddene eller dypt under jorden i kaligrubene, hvor de blir holdt på sultegrensen med en skål suppe kokt på halvrått fisk, kålrabi og muggent klibrød.

Og det forberedes — selv etter Afghanistan-tragedien — en strålende Olympiade i Moskva.

Som i Berlin i 1936!

Nå som før bøyer regjeringene i vest av for tyrannene. De som vet tier nå som før. Er de lammet av frykt for sin egen sikkerhet — som Weiss' naboer var det?

Denne artikkel er bl.a. sendt til en rekke danske personligheter — og alle deltagerne i debatten i TV etter Holocaust på TV. Kun én reflekterte — lederen av Centrum Demokratene — Erhard Jacobsen. Han gav meg rett!

Tør vi fortsette med å tie? Kanskje vil da våre barn og barnebarn spørre om 10—20 år, hvor vi var, slik den unge generasjon idag spør oss: Var det virkelig slik — hva gjorde du med det?

Kanskje vi ingenting gjorde, men de færreste viste noe.

I dag vet alle — om de vil!

Det kunne vært oss selv som var rammet - Hjelpeorganisasjonen for krigsskadete ber om din hjelp

Etter at postgiroinnbetalingskort til Hjelpeorganisasjonen for krigsskadede frontkjempere og falnes etterlate ble lagt ved avisen i november 1979 har vi mottatt mange bidrag. For alle disse bidrag vil vi herved få si vår hjerteligste takk!

Noen av bidragene var litt spesielle: En av våre gamle trofaste venner som var kommet langt opp i årene, hadde lagt seg til å hvile middag. Ved siden av ham lå den utfylte blanketten på kr. 5 000. Vår venn sto ikke opp igjen. Hans barn fant det likevel riktig å utføre oppdraget og sendte oss pengene.

Et annet eksempel: U. S. og E.S. feiret bryllupsdag etter 30 års ekteskap. Istedenfor presang hadde de ønsket seg en gave til våre krigsinvalidde, noe som resulterte i et tilskudd til oss på kr. 1 850.

Vi er meget glade for den varmhjertede innstilling som ligger bak disse initiativ og tilskudd. Tap av en ektefelle kan aldri erstattes. Tap av helse og førlighet heller ikke. Men tapet kan lindres og økonomisk nød kan avhjelpest!

Og viktigst av alt: Det betyr uendelig mye å merke at man ikke er alene! Medmenneskelig solidaritet, varme og medfølelse,

ikke bare i ord, men i konkret handling, i en konkret håndrekning, betyr uendelig mye. La oss aldri glemme at det kunne vært oss selv som var blitt rammet.

Med dette nummer av avisen følger igjen et innbetalingskort. Vi ber innstendig om at det blir brukt. Hva vi kan yte av hjelp avhenger helt og holdent av hvor mange som følger denne oppfordring. Behovet for hjelp og støtte er mye større enn vi hittil har maktet å etterkomme. Det vil bli til glede for mange om vi ved denne korsvei kunne bli hjulpet et lite stykke lenger i vårt hjelpearbeid!

Vær vennlig å sende ditt bidrag til: Hjelpeorganisasjonen for krigsskadede frontkjempere og falnes etterlate, Postboks 1407 Vika, Oslo 1. Postgirokonto 5 18 07 08.

Av hensyn til kontrollen er det óg viktig at det ved innsamlinger blir påsett at beløpet kommer oss i hende. Postgidokvittering er her tilstrekkelig og god kvittering, men vi gir gjerne kvittering i bladet når det måtte være ønskelig.

Oslo, 10. april 1980

HJELPEORGANISASJONEN
FOR KRIGSSKADEDE
Eivind Saxlund

INO

Institutt for norsk okkupasjonshistorie

Boks 924 - Sentrum, Oslo 1

Kontortid:

Mandag kl. 1000—1400

Tirsdag kl. 1000—1400

Onsdag kl. 1800—2100

Kontor:

Enerhaugsplassen 4,

Oslo 6

Tlf.: (02) 19 06 71

FOLK og LAND

All post bes adressert til:

Postboks 7157 - Homansbyen, Oslo 3.

Kontoradresse: Enerhaugsplassen 4 Oslo 6 Tlf (02) 19 06 71 Kontortid: Mandag kl. 10—14 og Tirsdag kl. 10—14 og onsdag kl. 18—21. Redaktøren treffes bare etter forutgående avtale.

Abonnementspriser: Kr. 40.— pr. år, kr. 20.— pr. halvår. I nøytralt omslag: Tillegg kr. 5.— pr. halvår. Utenfor Skandinavia: Kr. 50.— pr. år, kr. 25.— pr. halvår.

Bruk postgirokonto 5 16 45 04 Løssalg kr. 3.—

Annonsepris: Kr. 0.70 pr. spaltemm. + MVA

Viking Boktrykkeri, Oslo